

V I N N Ý

K M E N

číslo 23

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

srpen / 2017

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Úvodní slovo (<i>M. Kubíček</i>)	4
Zamyšlení „dušičkové“ (<i>M. Kubíček</i>)	6
Tůma Přeloučský – poslední táborita (<i>J. Sladký</i>)	9
Za jeden provaz! Držíš se? (<i>M. Hvězda</i>)	12
Rozhovor s Hedvikou Zimmermannovou (<i>M. Kubíček</i>)	14
Představujeme Středisko misie a diakonie Jordán	19
Památky UNESCO v České republice	20
Doporučujeme...	22
Pozvánky	23
Narozeniny a výročí	24
A ještě dvě historická výročí	26
Datový plán	28

Úvodní slovo

Vážení přátelé, sestry a bratři,

máte před sebou 23. číslo našeho diecézního „občasníku“ Vinný kmen. Zároveň je to i třetí číslo v tomto roce, svým obsahem se týká v podstatě posledního období církevního roku, číslem dalším budeme již otevírat advent, tedy nový církevní rok.

Nedávno jsem přemýšlel o tom, jak zvláště jsou ty zásadní události církevního roku rozvrženy – prakticky všechny jsou v té první (přibližně) polovině: Advent, Vánoce, Zjevení Páně, půst, Velikonoce, Nanebevstoupení, svátky Svatodušní... A pak jen to dlouhé mezidobí až do nového adventu.

Možná, že jeden z důvodů, proč je to tak „nevyvážené“, je podobný tomu, proč je v některých sborech zvykem dělat po kázání delší, jen varhanní hudbou vyplněnou pauzu, aby bylo možno nad Božím slovem přemýšlet a jeho poselství důkladněji zažít a vstřebat. Jakmile jsou za námi všechny ty důležité (a vpravdě ekumenické) křesťanské svátky, je nám dán dostatečný prostor, abychom i to jejich poselství mohli promyslet do důsledků co nejhlubších a uvědomit si, co pro nás znamená. Vlastně docela symbolické je i to, že – tentokrát jde, přiznávám, již tak trochu jen o moji vlastní spekulaci – je tento čas ještě do jisté míry završený těmi dvěma svátkami z počátku července – svátkem Konstantina a Metoděje a Mistra Jana Husa. Jistým způsobem se dá říci, že i tyto dva svátky, navzdory poněkud rozdílným důrazům v jednotlivých denominacích, jsou vlastně ekumenické: hovoří především o tom, jak vypadá opravdové svědectví křesťanského života. Takže další výzva k dlouhému a důkladnému zamyšlení.

Jana Husa jsme zvyklí spojovat s jeho mučednictvím, martyriem. Ale když si uvědomíme, že řecké slovo mártys znamená

v původním významu „svědek“, pak byl vlastně takovým „martyriem“ poznamenán více méně celý Husův život (stejně jako celý život Pána Ježíše), ale i život soluňských bratří; ostatně i oni museli projít mnohými těžkostmi i s nasazením života. A právě takováto svědectví navazující na Kristovo evangelium, jejich podoba pro nás osobně, jsou výzvou pro to dlouhé mezidobí, které nyní prožíváme.

Tak na to, ať vše zásadní dokážeme s pomocí Boží rozpoznat a uvádět v život. A na to, abychom se, dá-li Pán, opět setkali v adventu.

Za redakci Vinného kmene
Miroslav Kubíček

Zamyšlení „dušičkové“

Pamatuj na svého Stvořitele, než se přetrhne stříbrný provaz a rozbije se mísa zlatá a džbán se roztříští nad zřídlem a kolo u studny se zláme. A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal.

Kaz 12, 6-7

Téměř v závěru liturgického roku je jeden svátek, na kterém se podílí jak křesťanská tradice, tak i lidová zbožnost, ale i prostý zvyk. Jde o **památku zesnulých**, lidově nazývanou „dušičky“. Nevím, co bychom asi slyšeli, kdybychom se těch lidí, kteří v ty dny chodí ke hrobům, zeptali, co tento svátek pro ně znamená, jak chápou jeho smysl, co jim dává... Pravděpodobně by na předním místě byly vzpomínky, něco na způsob známého citátu, který bývá občas uváděn v záhlaví smutečních oznámení: „Kdo v srdcích žije, neumírá.“ Ale že by to někomu něco dávalo? Nevím, nejsem si jist, zda by někdo z dotázaných něco takového našel a jakou by to mělo podobu.

Ale přesto! Stejně jako všechny ostatní svátky, i tento je zde především proto, aby nám něco dal, abychom skrze tuto příležitost přijali nějaké obdarování. Já osobně, kdykoli dělám rozloučení se zesnulým, vyhýbám se, pokud možno, životopisům a hovorům o zemřelém vůbec. Spíš se snažím, aby zaznělo slovo k přítomným živým, blízkým toho zemřelého. Slovo o naději a povzbuzení.

Ty verše, které jsem zvolil ze starozákonní knihy Kazatel, se mohou na první pohled jevit spíše jako varovná, než povzbuzující: „Pamatuj! Pamatuj, dřív, než bude pozdě!“ Takhle to zní na prv-

ní pohled. Když si ale přečteme celou knihu, když vezmeme v potaz kontext, tak zjistíme, že spíše než varování je z toho slyšet zkušenost, poznání a – moudrost.

Moudrost poznání, kdy je čeho doba (ostatně přesně v tom smyslu hovoří Kazatel vícekrát, je to pro něj docela charakteristické). **Pamatovat na svého Stvořitele** – to je výzva aktuální právě tady a teď, v každém právě přítomném okamžiku vlastního života. Jinými slovy se tomu také říká „vidět vše *sub specie aeternitatis*“ – pod zorným úhlem věčnosti (nebylo by v tomto případě vhodnější říci *sub specie Aeterni* – pod zorným úhlem Věčného?). Vnímat, uvědomovat si svoji vlastní pomíjivost, ba, slovy biblickými, „prachovitost“.

To je jedna stránka věci. Vědomí, že nejsem neomezeným pánem světa, ale i já jsem smrtelný, pomíjivý, „prachovitý“, stejně jako ti moji předkové, nad jejichž hrobem teď stojím.

Ale to by nebylo zdaleka všechno, hlavně by to nebylo to podstatné. Samo o sobě by to mohlo vyústit v existenciální skepsi, v pocit marnosti, zbytečnosti až možná i nihilismu. S pocitem marnosti se musel vyrovnávat i zmíněný biblický Kazatel, ale on z toho právě našel východisko, a to je právě zapotřebí.

„Prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal.“ Ne, to není jakési podivné dělení na dvě oddělitelné části, tělo a duši, jak je to mnohdy tradičně vnímáno. Člověk je celistvá bytost. Ale těmito slovy je vyjádřena *přináležitost*, vědomí, kdo nám náš život dal, kdo jej má naprosto cele ve své moci, komu náleží a do společenství s kým se navrácí.

Jsme v dobrých rukou – takto lze Kazatelova slova shrnout. Ano, jsme „koneční“, trochu drsně lze říci, že jeden každý jsme odsouzeni na smrt. Vzato z čistě pozemského či materialistického pohledu, tak nejsme skutečně nic než ten prach (ještě výstižněji *hevel* – jemný opar, který se rozplyne v okamžiku, kdy na něj

dopadnou první paprsky slunce; a není vůbec náhodné, že naprosto stejně se v hebrejštině píše i jméno prvního mrtvého člověka – Ábela). Ale hned ve druhé kapitole první knihy Mojžíšovy se dočteme, kdo že způsobil, aby se z této nicotnosti, prachovitosti a marnosti stala živá bytost: „I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem (přesněji *živou duší*).“

Tomu, který nám vdechl dech života, jenom tomu za život vděčíme a jenom jemu také náš život se vším všudy patří. Tato „duše živá“, to zásadní a základní, co dělá člověka člověkem, se nerozpadá v prach, nevrací se do země, ale patří svému dárci a Pánu. To je ten závěr, ale především ta jistota, ke které po mnohém hledání, přemýšlení a rozvažování dospěl starozákonní Kazatel.

Miroslav Kubíček
farář na Starém Brně a ve Znojmě

Tůma Přeloučský – poslední táborita

Jiří Sladký

V minulém článku¹, inspirovaném letošním výročím 560 let od vzniku Jednoty bratrské, jsme načrtli několik poznámek ke vzniku tohoto křesťanského společenství, přičemž jsme nezapomněli zmínit i hlavní zakladatele – duchovního otce nejstarší Jednoty Petra Chelčického a konkrétního zakladatele, muže činu, Řehoře Krajčího.

Dnes bychom rádi v rámci tohoto výročí uvedli ve známost velice zajímavou, přesto ne úplně známou postavu počátků Jednoty, totiž osobnost Tůmy Přeloučského². Zpráv o jeho životě se zachovalo jen velmi málo. Většinou se můžeme při rekonstrukci jeho života přidržovat pouze zmínek, které o něm zaznamenal jeho mladší vrstevník Vavřínek Krasnický ve spise „O učených“³.

Tůma se tedy narodil krátce po bitvě u Lipan, někdy okolo roku 1435 v Přelouči. Jeho dětství bylo formováno především prostředím, ze kterého vyšel, jelikož Přelouč patřila k věrným husitským městům. Z vyprávění svých rodičů či příbuzných mladý Tůma jistě naslouchal různým příběhům např. o krveprolití, které zde roku 1421 způsobili příslušníci římské církve, kteří 125 přeloučských měšťanů tábořského vyznání víry odvěkli do Kutné Hory a zaživa je nechali naházet do šachet. Kvůli této strašné události již město zůstalo radikálně husitské a jeho prostředí Tůmu poznamenalo na celý život. Až do smrti zůstal vždy mužem hluboké, niterné

¹ Viz J. SLADKÝ, Několik připomínek ke vzniku Jednoty bratrské, in: Vinný kmen č. 22, Brno 2017, s. 10-12.

² K osobnosti Tůmy Přeloučského podrobně M. KAŇÁK, Význačné postavy Jednoty bratrské a jejich dílo, Praha 1957, s. 46-58.

³ Viz V. KRASONICKÝ, O učených, in: A. MOLNÁR, Českobratrská výchova před Komenským, Praha 1956, s. 79-94.

víry, přitom však prostým člověkem se smyslem pro chudé či obyčejné lidi⁴.

V mládí se vyučil krejčovskému řemeslu stejně jako Řehoř. Právě tehdy někdy v roce 1454 přichází jako krejčovský tovaryš do Prahy, kde se přidává ke hloučku rozhodných husitů, které vede Řehoř při Týnském chrámu. Teprve zde se naučil latinsky, možná na některé z městských husitských škol⁵, ale také se často tvrdí, že byl samoukem⁶. V každém případě platil mezi Bratřími za mimořádně vzdělaného člověka.

Roku 1457 odchází s hloučkem věrných z Prahy do Kunvaldu, patří tedy i on mezi zakladatele Jednoty bratrské. Jeho vzdělání a niterná tábořská víra ho vynesly do čela Jednoty, jelikož roku 1467, kdy si Bratří zřizovali vlastní kněžství, byl Tůma zvolen spolu s Matějem z Kunvaldu a Eliášem z Chřenovic za kněze. I přesto, že Řehoř prosadil tehdy nejmladšího Matěje do služby biskupa, byl to Tůma, který byl nejvzdělanější, a v budoucnu bude mít i největší vliv v Jednotě i mimo ni, a dokonce to bude on, který jako jeden z prvních vstoupí na pole „bratrské historiografie, tak významného projevu tvořivého v Jednotě“⁷.

Po uklidnění poměrů v Českých zemích roku 1490 po smrti Matyáše Korvína se Tůma usadil v Přerově, aby se stal vůdčí duchovní osobností moravské větve Jednoty bratrské⁸. V Přerově pak zůstal až do své smrti roku 1518⁹. I přesto, že v roce 1495 podepsal prohlášení Velké stránky o tom, že Jednota bratrská se už necítí být

⁴ Srv. K. JUSTOVÁ, Tůma Přeloučský, Praha 2011, s. 5-6.

⁵ Krasnický o něm píše jako o „...žáku školním, který se vycvičil u Bratří mezi učenými...“, viz A. MOLNÁR, Českobratrská výchova..., O učení, s. 83.

⁶ Srv. M. KAŇÁK, Význačné postavy Jednoty..., s. 47.

⁷ J. B. ČAPEK, Vývoj a význam Jednoty na poli kulturním, in: Jednota bratrská 1457-1957, sborník k pětistému výročí založení, Praha 1956, s. 199.

⁸ R. ŘÍČAN, Dějiny Jednoty bratrské, Praha 1957, s. 54.

⁹ Srv. tamtéž, s. 85.

vázána spisy Řehoře a učením Chelčického, všechny novoty zaváděné Lukášem Pražským nesl velmi nelibě¹⁰. Jak uvidíme v následujícím odstavci, jeho myšlenková cesta byla stále blízká radikálnímu táborství¹¹.

Táborský styl psaní se projevuje v Tůmových spisech, na rozdíl od vážného Řehořova stylu, především ironií a ostrým sarkasmem. Stejně tak pohled na svět je u Tůmy jiný než u Řehoře. Ten tvrdí, že svět je v moci ďáblově, proto je třeba se od něj oddělit, naproti tomu Tůma říká, že svět je místo podrobené Boží vůli a moci. Dále hovoří o tom, že Bůh pro své záměry používá slabých, aby zahanbil silné. Zde mu jako příklad slouží husité, zejména táboři, kteří v malém počtu chatrných bojovníků, navíc pod vedením jednookého, později slepého vojevůdce Jana Žižky dokázali porážet stotisícové armády dokonale vyzbrojených a vycvičených křižáků. Dávno pryč je pacifistický názor Chelčického či Řehoře, že táboři jsou „mordéřské roty“¹². Prostě obranu proti nepříteli pokládá Tůma za bohulibou, protože to je způsob, jak Bůh chrání slabé. Církev je pro něj stejně jako pro Řehoře společenstvím vyvolených, přesto však zbloudila a tak si Bůh povolal věrné svědky, aby církve vedly k nápravě a opět zde kromě Viklefa a Husa uvádí tábory, ke kterým se Bůh přiznal zvláštním způsobem.

I přesto, že byl Tůma Přeloučský mezi Bratřími velmi vážen a ctěn, „nikdy se nestal tím, kdo určoval směr, jímž se Jednota měla brát. Další vývoj bratrského učení ovlivnili zásadním způsobem členové mladší generace, lidé akademicky vzdělaní“¹³.

¹⁰ Srv. tamtéž, s. 117.

¹¹ O táborském dědictví v Jednotě v osobě Tůmy Přeloučského viz blíže J. HALAMA, Sociální učení českých bratří 1464-1618, Brno 2003, s. 47-52.

¹² Srv. tamtéž, s. 48.

¹³ Srv. tamtéž, s. 52.

Za jeden provaz! Držíš se?

Dnešní doba by se pravděpodobněji dala nejvýstižněji charakterizovat jako doba globální společnosti. Zkrátily se časy, za které je možné cestovat na druhý konec světa, zvětšil se počet lidí, se kterými jsme schopni v reálném čase komunikovat. I naše myšlení se proměnilo: při zvažování důsledků našich rozhodnutí jsme někdy nuceni myslet takřka celosvětově. A i kdyby ne, rozhodně se nás neustále dotýkají události z celého světa. Najednou tak stojí malý svět každého z nás před obrovskou pestrostí mnoha jiných světů a naší výzvou je, se s tím vyrovnat. Mohli bychom dlouho uvažovat o tom, v čem nám to v našich životech pomáhá nebo jaké nové překážky to staví do cesty, zajímavé ale může být třeba jen srovnání různého způsobu organizace společného lidského úsilí.

Ale Bůh dal tělu údy a každému z nich určil úkol, jak sám chtěl. Kdyby všechno bylo jen jedním údem, kam by se podělo tělo? Ve skutečnosti však je mnoho údů, ale jedno tělo.

1K 12, 18 - 20

Mí blízcí kolegové v zaměstnání jsou takřkajíc z obou stran zeměkoule. Na západ od nás se snaží společnou práci zlepšovat tak, že skutečně životaschopné myšlenky podporují, aby se rozšiřovaly od svého zdroje ke všem ostatním. Na východ od nás naopak se spíše snaží způsob práce ovlivňovat tak, aby se prováděl jedním vybraným způsobem u všech zainteresovaných, protože tento způsob byl označen jako nejvýhodnější.

Jsou to sice jen dva různé přístupy, z nichž, přízně si to, ani jeden nefunguje bez zádrhelů, ale v praxi se, myslím, ukazují dvě věci. Použití libovolného z nich většinou vede rychleji k zodpovězení položené otázky než přemýšlení osamělého jednotlivce. A také, že pro vyřešení některých úloh je vhodnější způsob první, pro vyřešení některých způsob druhý.

Asi to všichni dobře známe. S některými věcmi si sami neporadíme. Někdy je lepší požádat o radu autoritu, která má zralejší názor než my, někdy je dobré vyzvat pár dalších lidí k diskuzi, abychom zahrnuli do naší situace různá hlediska. Jistě je to tak i v církvi, do které přicházíme, abychom neustále rozdmýchávali plamen své víry, ať už nás spojuje společenství s těmi, kteří osvicují cestu před námi, protože po ní už došli dále, nebo s těmi, kteří kráčí kousek od nás po velmi blízké cestě a jsou nám inspirací.

Oba způsoby jsou naše možnosti, jak kráčet po cestě víry vpřed a přibližovat se tak samotnému svatému Bohu. Snad ani není potřeba nějak jeden nebo

druhý způsob prosazovat; vždyť bychom tak mohli jeden z nich umlčet na úkor druhého zrovna v okamžiku, kdy nám měl co říci. Snad jen stačí, že nás touha po větším poznání přivádí k autoritám a touha po hlubším prožitku k našim sestram a bratřím. Vždyť tak všichni přicházíme k jednomu zdroji, k jednomu prameni, prameni vody živé.

Shromažďujeme se a stáváme se tak nástroji na Hospodinově vinici. Každý dostáváme a každý cítíme potřebu nějak to oplatit, zapojit se, něco dát, lépe řečeno vrátit. Můžeme začít věci táhnout a zároveň si vyzkoušet, že když budeme táhnout s ostatními, stanou se věci daleko větší, než o které se vůbec můžeme pokusit sami.

A jsme opět u toho: budeme táhnout stejným směrem jako druzí, nebo se budeme o pomyslné lano pouze přetahovat, takže se věci z místa nakonec nepohnou? Možná můžeme mít i pochybnosti a z nich se může rodit touha prosazovat zvolení jednoho privilegovaného směru nebo touha vyvolávat otázky, který z nich je vlastně ten správný. Ano, pokud vyjdeme každý od sebe, asi to jinak nebude. Co se ale zkusit lana jen tak chytit? Vždyť my netáhneme všichni za jeden provaz, to sám Ježíš nás za něj všechny táhne!

Jen se chytit a držet by bylo snadné, nebýt těch všetečných otázek vynořujících se z mého nitra. Držím se skutečně provazu nebo jen držím za ruku někoho, kdo mi tvrdí, že se držím provazu? Víím, že to je ten správný provaz, nebo si to myslím proto, že mi to někdo řekl? Netáhnou snad já sám ostatní, kteří se drží, někam jinam, kam ve skutečnosti vůbec nemáme směřovat?

Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus.

1K 3, 11

Jsou to otázky položené sobě samému, ne nikomu jinému. A jsou to otázky závažné, nelze je jen tak bez důsledků zaplašit. Víím, že pokud je jen zaplaším, vrátí se a jen přiživí mou nedůvěru. Co kdybych se raději pokusil o odpověď, zkusil být aktivní, přešel do protiotoku? V odpovědi se určitě bude skrývat kus jistoty, kam vlastně Ježíš táhne všechny mé blízké, kteří se také drží.

Hospodine, děkujeme ti, že nás nenecháváš samotné. Děkujeme ti, že na nás volají naše sestry a naši bratři, takže nejsme ponecháni sami sobě, protože bychom tě brzo přestali hledat. Prosíme tě, ať dokážeme rozpoznávat, kudy se ubíráš, ať už v Písmu, ať už mezi tvými věrnými. Amen.

Michal Hvězda,
laik v NO Blansko

Rozhovor s Hedvikou Zimmermannovou, ředitelkou Husitské diakonie

V loňském roce došlo ke změně názvu z Diakonie a misie CČSH na Husitská diakonie. Jaký k tomu byl důvod?

Diakonická a sociální služba bližním je již od počátků působnosti naší církve její pevnou součástí. Dnes má samozřejmě již jinou podobu než v době první republiky. Mění se podle potřeb i podle možností, které tuto službu ohraničují. Vedle činnosti Husitské diakonie naleznete v naší církvi ještě další sociální aktivity a projekty realizované náboženskými obcemi nebo diecézemi.

Vznik Husitské diakonie – dříve pod názvem „Diakonie a misie CČSH“ – tak, jak ji známe v dnešní podobě, se datuje k roku 1994 a vyplynul z naléhavé potřeby církve zlepšit situaci v sociální oblasti a zastřešit jednotlivě fungující a vznikající aktivity v náboženských obcích. V počátcích byla jednotlivá střediska soustředěna pod samotnou diakonií a postupně se osamostatňovala i po právní stránce. Druhá vlna rozvoje přišla po roce 2007, kdy začala vznikat střediska, která nejsou jen přímými poskytovateli sociálních služeb, ale věnují se diakonické činnosti jinými, především volnočasovými formami.

Diakonie prošla od roku 1994 mnohými změnami a tomu bylo potřeba přizpůsobit nejen zřizovací listinu, ale i název tak, aby byl na jedné straně srozumitelnější široké veřejnosti a na druhé straně vystihoval naše zaměření a sounáležitost s naší církví. A to se, myslím, podařilo. Zmizelo sice slovo misie, ale tuto oblast si vzaly na starost jiné složky církve.

Sdružujete více středisek - bylo by možné je našim čtenářům stručně přiblížit?

V současné době zastřešuje Husitská diakonie sedmnáct středisek, která jsou samostatnými právníckými osobami, organizuje celocírkevní sociální aktivity a spolupracuje s ostatními organizacemi vykonávajícími diakonickou, sociální, zdravotní a pastorační činnost v rámci CČSH i mimo ni. Nedílnou součástí činnosti diakonie je i zajištění celocírkevní finanční a materiální pomoci při živelních katastrofách u nás i v zahraničí. Společně se středisky a dalšími partnery připravuje projekty, které realizují, prezentují a podporují jednotlivé aktivity na pomoc potřebným.

Prostřednictvím středisek probíhá činnost Husitské diakonie především v těchto oblastech:

- ***péče o seniory***
- ***péče o osoby s handicapem***
- ***práce s dětmi a mládeží***
- ***poradenství pro osoby v těžké životní situaci***
- ***spolupráce s dobrovolníky***
- ***práce s veřejností***
- ***národní a mezinárodní spolupráce s partnerskými organizacemi***

Tady je pouze stručný přehled středisek Husitské diakonie s krátkým shrnutím jejich činnosti a sídlem. Více se můžete dozvědět prostřednictvím Husitské diakonie, diecéze nebo náboženských obcí.

AMBRA – výtvarná a šicí dílna, sociální poradenství (*Hradec Králové*).

CENTRUM DUHA – volnočasové aktivity s dětmi a mládeží, sociální poradenství (*Libochovice*).

CENTRUM HLÁSKA – volnočasové a vzdělávací aktivity s dětmi a mládeží, akce pro veřejnost (*Roudnice nad Labem*).

DIVIZNA – aktivity pro děti a mládež s handicapem (autismus) a práce s dobrovolníky (*Praha – Horní Počernice*).

DOMÁCÍ HOSPIC ATHELAS – zdravotní činnost a sociální poradenství (*Písek*).

DOMÁCÍ HOSPIC RŮŽE – zdravotní činnost a sociální poradenství (*Blatná*).

DOMEČEK – nízkoprahový klub pro mládež, péče o pěstounské rodiny, chráněná keramická dílna, humanitární šatník, sociální poradenství, Buškův Hamr – turistické a kulturní centrum (*Trhové Sviny*).

DOMOV U SPASITELE – domov pro seniory (*Frýdlant v Čechách*).

HORIZONT, CENTRUM SLUŽEB PRO SENIORY – penzion pro seniory, pečovatelská služba, volnočasové aktivity pro seniory, práce s dobrovolníky (*Praha – Suchdol*).

JORDÁN – volnočasové a vzdělávací aktivity s dětmi a mládeží (*Brno a okolí*).

KABINET TROJZEMÍ – volnočasové a vzdělávací aktivity pro seniory, děti a mládež, sociální poradenství, přeshraniční aktivity (*Hrádek nad Nisou*).

KLUB VOZÍČKÁŘŮ TRUTNOV – volnočasové aktivity s dětmi a mládeží (*Trutnov*).

NÁRUČ - středisko Husitské diakonie – volnočasové aktivity, středisko plánuje návrat ke svému původnímu zaměření – domácí hospic (*plzeňská diecéze*).

NAZARET – keramická a textilní chráněná dílna, sociální služby a poradenství, akce pro veřejnost (*Borovany*).

TRANGO – sociální poradenství, středisko ve stádiu transformace (*Zábřeh*).

U HUSITY – volnočasové aktivity s dětmi a mládeží (*Horáždovice*).

ZERAF – denní stacionář pro seniory, ve stádiu vzniku (*Střelice*).

Můžete nám říct, na čem nyní pracujete a jak by případně mohli čtenáři pomoci?

Naším hlavním cílem je rozvoj a zakládání nových středisek tak, abychom mohli pomáhat těm, kteří naši pomoc potřebují. Zde je široká paleta možností pomoci a to jak dobrovolnickou činností v jednotlivých střediscích nebo finanční podpora práce některého ze středisek.

V dobách živelních katastrof (povodně, zemětřesení) vyhlašujeme a organizujeme finanční i věcné sbírky a organizujeme i konkrétní formu pomoci.

Diakonická a sociální práce je nedílnou součástí působení církve v dnešním světě. V souvislosti s velkým stoletým jubileem naší církve a 70. výročí svěcení žen jsme připravili několik víceletých projektů a budeme moc rádi, když je budete realizovat společně s námi:

- ***Něžná síla žen*** – motivační aktivity vedoucí k prezentaci i většímu zapojení žen do veřejného života (besedy, přednášky, setkání, workshopy, konference, školení).
- ***Výroční pamětní kniha náboženských obcí a Husitské diakonie a jejich středisek*** – časosběrný dokument, každá obec / středisko má cca 5 stran, kde může popsat svůj aktuální stav, co se daří, připojit například modlitbu nebo osobní vyznání a fotografie (elektronicky a v tištěné podobě), kniha poputuje z obce do obce podle daného plánu.
- ***Husitská farní a diakonická kuchařka*** – osvědčené recepty pro různé příležitosti dle církevního roku, doplněná o tradice k danému období a kapitolami k různým příležitostem: far-

ní zahradní slavnost, den otevřených dveří, oběd pro biskupa, nejlepší koláč, atd (v prvním stadiu v elektronické podobě, recepty podle daného vzoru s tipy a příběhy).

Pokud by někdo potřeboval pomoc, na koho se má obrátit?

Může samozřejmě přímo na

ústředí diakonie: Wuchterlova 523/5, 166 00 Praha 6 – Dejvice,
mobil: 00 420 731 667 410,

ředitelka: Mgr. Hedvika Zimmermannová,
hedvika.zimmermannová@ccsh.cz,
mobil: 00 420 723 255 696,
www.diakonie.ccsh.cz,
[https://www.facebook.com/Husitská-
diakonie-540844349420504/](https://www.facebook.com/Husitská-diakonie-540844349420504/)

a také prostřednictvím diecéze a náboženských obcí. V kalendáři Blahoslav jsou také uvedeny kontakty na jednotlivá střediska. Nejsme velkou organizací a neposkytujeme úplný servis sociálních služeb, ale určitě vám budeme moci poradit, co dělat dál a kontaktovat vás na příslušné poskytovatele služeb.

Ráda bych zde poděkovala všem, kteří Husitskou diakonií a ostatní sociální aktivity podporují, ať již finančně nebo jako dobrovolníci u jednotlivých aktivit. Bez této podpory by se nám mnohé nepodařilo zrealizovat. Přeji vám všem hojnost Božího požehnání a budu ráda, když se naše cesty potkají a my tak budeme moci společně pomoci těm, kdo naši pomoc potřebují.

Děkuji za rozhovor, Miroslav Kubíček

Představujeme Středisko misie a diakonie Jordán

Hlavní těžiště práce střediska je misijní práce mezi sociálně slabými dětmi a mládeží v Rousínově na Moravě. Toto středisko zajišťuje provoz volnočasové klubovny každý všední den v odpoledních hodinách asi od 15 do 18 hodin. Každý den je jiný kroužek, který je zdarma, aby byl dostupný pro všechny děti.

Na programu kroužků je biblické vyučování, ping-pong, vaření, výtvarná činnost, dívčí klub (ruční práce, šití), deskové a počítačové hry spojené s čajovnou a biblický klub pro středoškoláky. Tyto zájmové činnosti navštěvují děti ve věku 6 až 19 let a přichází kolem 4 až 11 dětí denně. Jednou měsíčně pro děti pořádáme o víkendu výlet nebo pobyt s přespáním, tj. dvoudenní akci.

Děti také pravidelně hrají divadlo na biblické téma, např. na počátku adventu při slavnosti na náměstí v Rousínově, na dětském dnu na konci školního roku nebo při různých příležitostech v kostele, např. na Mikuláše a během vánočních svátků.

Úzce spolupracujeme s Městským úřadem Rousínov a odborem sociálních věcí.

Ve středisku dále funguje Klub maminek Sluníčko v Bukovině, a to ve formě mimořádných programů pro maminky souvisejících s různými svátky. Zde je program pro maminky na mateřské dovolené a děti ve věku 2 až 6 let a jejich starší sourozence.

Nejen tyto aktivity zajišťuje jáhenka Libuše Jarošová. Úterní a středeční provoz klubovny je zajištěn z Centra volného času.

Památky UNESCO v České republice

V roce 1992 byly poprvé zapsány na seznam UNESCO i památky v České republice – konkrétně se jednalo o:

- **Český Krumlov** – historické centrum
- **Telč** – historické centrum
- **Praha** – historické centrum.

V dalších letech pak byly zapsány tyto památky:

- **Žďár nad Sázavou** – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře (1994)
- **Kutná Hora** – historické centrum, chrám sv. Barbory, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci (1995)
- **Lednicko-valtický areál** (1996)
- **Kroměříž** – zahrady a zámek (1998)
- **Holašovice** – vesnická rezervace (1998)
- **Litomyšl** – zámek a zámecký areál (1999)
- **Olomouc** - sloup Nejsvětější Trojice (2000)
- **Brno** – vila Tugendhat (2002)
- **Třebíč** – židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa (2003)

Většina z nich bude otevřena i 7. září na Den otevřených dveří památek v ČR, a to zdarma.

Zajímavostí jsou i památky nehmotné:

Slovácký verbuňk (*na seznam UNESCO zapsán v roce 2005*)

Slovácký verbuňk patří mezi mužské tance skočného charakteru. Je tancem improvizovaným, který není vázán přesnými choreografickými pravidly. Jeho neodmyslitelnou součástí je předzpěv taneční písně. Vyskytuje se v jihovýchodní části Moravy.

chodní části Moravy - v etnografické oblasti Slovácko. Vzhledem k jeho lokálním specifikům lze rozlišovat sedm regionálních typů. Verbuňk je součástí přirozených tanečních příležitostí (hody, zábavy), existuje však také v pódiové formě.

Sokolnictví (*na seznam UNESCO zapsáno v roce 2010*)

Sokolnictví je jedním z nejstarších vztahů mezi člověkem a dravcem, které trvá více než 4000 let. Je to tradiční aktivita lovu pomocí cvičených dravých ptáků v přirozeném prostředí.

Masopust (*na seznam UNESCO zapsán v roce 2010*)

Na Hlinecku jsou doloženy popisy masopustních obchůzek a masek z konce 19. století, v některých vesnicích se konají spontánně po několika generacích v téměř nezměněné podobě (Hamry, Studnice, Vortová) do dnešních dnů.

Jízda králů (*na seznam UNESCO zapsána v roce 2011*)

Jízda králů je lidový obyčej doposud neznámého původu, spojený povětšinou s tradičním křesťanským svátkem. U nás se udržuje už jen na Slovácku a na Hané, ačkoliv dříve byla po celé České republice velmi hojná.

Loutkářství (*na seznam UNESCO zapsáno v roce 2016*)

České loutkářství je uznáváno jako významný kulturní a společenský fenomén, jehož masové rozšíření po českých zemích se datuje do poloviny 19. století. Marionetáři, kteří hráli česky, se tehdy stali součástí procesu národního obrození.

Čerpáno z www.unesco-czech.cz

Doporučujeme ...

Tomáš Halík, Anselm Grün: Svět bez Boha

Dva dnes již světově proslulí autoři spirituální literatury napsali společně knihu, ve které se, možná pro někoho překvapivě, zabývají v první řadě ateismem. Ovšem hlavně tím, jak ateismu rozumět a jak je možno vnímat ho v souvislosti s křesťanskou vírou a k vzájemnému obohacení. Jako vždy v případě těchto dvou autorů jde o nesmírně zajímavou a přínosnou knihu. Závěrečný rozhovor, předmluvu a krátké komentáře napsal **Winfried Nonhoff**. Knihu vydalo nakladatelství Lidové noviny.

Zdeněk Neubauer: Hledání společného světa

Nakladatelství Malvern vydalo sborník dvaceti esejů filosofa Zdeňka Neubaiera (1942 - 2016) s podtitulem „Úvahy o filosofii a proměnách vědění“. Kniha je navíc doplněna vzpomínkami např. **Martina Palouše, Ivana M. Havla, Petra Píthy, Václava Cílka** a dalších, a také bohatou fotodokumentací.

Neubauerovy úvahy jasně ukazují, že filosofie není, jak se někteří lidé domnívají, pouze pošetilou a neplodnou zábavou intelektuálů, kteří nemají nic rozumnějšího na práci, ale že je zcela nezbytná pro přežití kultury, smyslu života a i lidství jako takového.

Pozvánky

Zveme Vás na další, již **4. symposium**, věnované velkému géniovi **Járovi Cimrmanovi**, které se tentokrát bude konat **v Havlíčkově Brodě dne 30. září 2017 v 10 hodin na faře.**

Především mladé zveme na setkání mládeže, které se uskuteční **v Olomouci, ve dnech 15. až 17. září.**

Druhé letošní **setkání rodin** v našem středisku **na Lipové** je plánováno na **10. až 12. listopadu.** Pozvánka vám bude včas zaslána.

Narozeniny a výročí

Mgr. Zuzana Křížová – 9. listopadu (40 let)
kazatelka v NO Znojmo

Blahopřejeme

Dne 27. června 2017 jsme se společně s NO Zlín zúčastnili slavnostních bohoslužeb, při kterých jsme poděkovali za **90 let**, které uplynuly od narození bratra faráře

Zdeňka Svobody.

V Českém zápase jste si také mohli přečíst článek od bratra Marcela Sladkowského. Jen dodáváme, že v našem tiskovém středisku můžete zakoupit tyto brožurky a knížky bratra faráře:

Všelicos (*vydáno 2017*)

O planém a dobrém slovu

O deseti značkách

Pohádky

Modlitby pro děti

Doma

Nezaklepávejte mě slova

Stezky a rozbřesky

Pro chléb a víno (*sborník k jeho 85. narozeninám*)

Několika pěšinami (*překlad J. Dachsel*)

A ještě dvě historická výročí

Marie Terezie

Letos 13. května bylo na několika místech připomenuto výročí 300 let od narození Marie Terezie. V tomto čísle se věnujeme převážně diakonii a misii a s vládou této panovnice je také spojená.

Marie Terezie

22. listopadu 1762 založila Marie Terezie v Soukenické ul. 1096 první pražskou porodnici s nalezincem. Určena byla pro ženy, které neměly možnost domácí péče při porodu. Následně, za vlády Josefa II., byla porodnice přesunuta do bývalé kanovnické rezidence u sv. Apolináře. Vznik porodnice se stal součástí dozoru státu nad zdravotní péčí o obyvatelstvo. Marie Terezie totiž vydala Všeobecný medicínální řád, který byl v Čechách vyhlášen v roce 1753.

Zdroj: <http://prazsky.denik.cz/>

* * * * *

Marie Walburga

I na Moravě se v tomto období mnozí šlechtici věnovali dobročinnosti. Zde konkrétně Marie Walburga, hraběnka z Waldburg-Zeilu (1762 - 1828), která žila na kunínském zámku.

Již v mládí jí zemřely tři malé děti, rozpadlo se manželství, poslední syn byl otcem odvezen do dalekého Švábska a zahynul ve věku 18 let. Hraběnka na svém zámku zakládá po vzoru Německa vzdělávací a výchovný ústav - filantropinum, které se stane

ohniskem vzdělávání v této části Moravy. V ústavu panoval mimořádný duch tolerance. Vedle sebe zde studovaly děti všech sociálních tříd: děti poddaných, sirotkové, děti měšťanů, úředníků, ale i šlechticů, katolíci, evangelíci, židé, chlapci i děvčata ve věku od 5 do 15 let, Češi i Němci. Je úžasné vědět, že právě zde v bývalém německém Kunvaldu (název vesnice je novodobý, obec byla po 2. světové válce násilně přejmenována na Kunín) získal vynikající základy svého vzdělávání pozdější otec českého národa a rodák z nedalekých Hodslavic, historik František Palacký.

*Marie Walburga
hraběnka z Waldburg-Zeilu*

Na svém panství provedla hraběnka první veřejné očkování dětí na Moravě.

Zdroj: <http://www.muzeumnj.cz/zamek-kunin/historie/>

***Tyto odkazy jsou také i námětem, kam byste se mohli vypravit.
Prázdniny sice již pomalu končí, ale akce na obou místech nikoli.***

Datový plán

Srpen:

- 29. 7. až 5. 8. – setkání mládeže v Přibyslavi
- 29. 7. až 5. 8. – „Vápenná“-
setkání dětí v Annabergu u Bruntálu
- 5. až 12. 8. – setkání dětí v Přibyslavi (*NO Kroměříž*)
- 12. až 19. 8. – setkání dětí v Přibyslavi

Září:

- 2. 9. – kurz základů teologie
- 7. 9. – vikariátní konference duchovních Brno
- 9. 9. – zasedání Ústřední rady
- 14. 9. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 15. až 17. 9. – celocírkevní setkání mládeže v Olomouci
- 17. 9. – Partnerská neděle – sbírka Essen
– Ekumenická neděle
- 19. 9. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 22. 9. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 23. 9. – zasedání Diecézní rady

Říjen:

- 5. 10. – vikariátní konference duchovních Brno
- 7. 10. – kurz základů teologie
- 12. 10. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 14. 10. – zasedání Ústřední rady
- 17. 10. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 18. 10. – porada vikářů
- 21. 10. – vzdělávání pro statutáře náboženských obcí
– kurz pro mladší animátory
- 28. 10. – bohoslužby v Hradci Králové

Listopad:

- 4. 11. – kurz základů teologie
– kurz pro mladší animátory
– Slavnost světla v Prostějově
- 9. 11. – společná vikariátní konference duchovních
– jednání teologického poradního sboru
- 10. 11. – zasedání Ústřední rady
- 10. až 12. 11. – Setkání rodin
- 11. 11. – jednání Církevního zastupitelstva
- 17. 11. – sbírka na studijní fond Karla Farského
- 23. až 24. 11. – teologická konference „Žena vysvěcená“, Praha
- 24. 11. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 25. 11. – zasedání Diecézní rady
(diecézní shromáždění)
- 26. 11. – poslední neděle liturgického roku
- 27. až 29. 11. – duchovní cvičení

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 23

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2017

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková, Pavel Pospíšil

Stálí dopisovatelé: Jiří Sladký, Michal Hvězda, Šárka Chytilová

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pocházejí z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH